

Høringsinnspill, kulturkomiteen

Prop. 130 L (2018-2019) Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven).

Torsdag 12.12.19

I den utvidede regjeringsplattformen fra januar i år ble det lagt til følgende punkt:

«Anerkjenne barns trosfrihet og rett til å tilhøre og være medlem av et tros- eller livssynssamfunn».

Hjelpekilden ønsker å understreke at barns trosfrihet også innebærer retten til å ikke tro, og retten til å ikke være medlem av et trossamfunn.

Det å bryte med et trossamfunn kan i noen tilfeller være svært krevende. I noen tilfeller har man brutt med et miljø som har aktivt distansert seg fra storsamfunnet, slik at man ikke har bygd seg opp noe nettverk utenfor miljøet. Når man bryter med dette miljøet så blir dette svært synlig. Brått står man uten nettverk, familie og venner. Ensomhet blir derfor resultatet, og med ensomheten følger ofte andre psykiske etterreaksjoner.

Andre bryter med et miljø preget av en ubalansert forkynnelse, der hovedfokuset har vært fortapelse, Helvete, dommedag og troen på demoner som kan skade mennesker. Mange kan derfor slite med angst som følge av dette, lenge etter at de har brutt med miljøet.

Hjelpekilden er en frivillig organisasjon som mottar mellom 4 og 500 henvendelser i året.

Halvparten av henvendelsene til Hjelpekilden dreier seg om hjelp til psykiske etterreaksjoner som angst, depresjon og sorg. De søker hjelp til å finne psykologer og et profesjonelt hjelpetilbud som har kunnskap om problematikken, og som de slipper å måtte lære opp selv. De søker også å treffe andre i samme situasjoner for å

bearbeide erfaringer og få hjelp til utfordringer etter bruddet. Vi arrangerer samtalegrupper over hele landet og har en egen mentorordning, som har vært uvurdelig for de mange som har tatt kontakt med oss. Vi skaper også prosjekter som tar sikte på kompetanseheving i hjelpeapparatet, og prosjekter som har et særlig fokus på å hjelpe ungdommer i religiøse bruddprosesser.

Skal vi ha en rettferdig tros og livssynspolitikk, så må det jobbes for å sikre en trygg exit-prosess for de som ikke lenger ønsker å tilhøre et trossamfunn. Dette må gjøres gjennom å støtte organisasjoner som ønsker å ivareta menneskene i religiøse bruddprosesser, og som er en pådriver for kompetanseheving og forskning på tematikken. Hjelpeskilden har ingen driftsstøtte, og har midler til å drive ut 2019, men kjenner ikke til om vi har midler til å drive organisasjonen fra januar 2020.

Vi er kjent med at det har vært en debatt om støtte til trossamfunn som fremmer udemokratiske verdier, som bryter barns rettigheter, kvinners rettigheter og homofiles rettigheter. Krav til støtte til trossamfunn kan gjenspeile hvilke verdier vi som samfunn setter høyt, men det er vanskelig å veie brudd på menneskerettighetene opp mot hverandre. En løsning kan være at trossamfunn som mottar statsstøtte donerer en halv promille av sin støtte til hjelpearbeid for mennesker i religiøse bruddprosesser.